

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2010. gada 3. novembris),

ar ko nosaka kritērijus un pasākumus tādu komerciālu demonstrējumu projektu finansēšanai, kuru mērķis ir CO₂ uztveršana un ģeoloģiska uzglabāšana videi drošā veidā, kā arī inovatīvu atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju demonstrējumu projektu finansēšanai atbilstīgi sistēmai par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecību Kopienā, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK

(izziņots ar dokumenta numuru C(2010) 7499)

(2010/670/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvu 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK⁽¹⁾, un jo īpaši tās 10.a panta 8. punkta trešo daļu,

tā kā:

- (1) Eiropadomes 2008. gada jūnija sanāksmē Komisija tika aicināta pēc iespējas ātrāk izveidot mehānismu, kas veicinātu dalībvalstu un privātā sektora ieguldījumus, lai nodrošinātu, ka līdz 2015. gadam ir uzceltas un darbojas līdz pat 12 oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas ("CCS") demonstrējumu iekārtas.
- (2) Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 8. punktā ir noteikts mehānisms tādu komerciālo demonstrējumu projektu finansēšanai, kuru mērķis ir CO₂ uztveršana un ģeoloģiska uzglabāšana videi drošā veidā (turpmāk – "CCS demonstrējumu projekti"), un inovatīvu atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju demonstrējumu projektu finansēšanai (turpmāk – "RES demonstrējumu projekti"). Nolūkā nodrošināt šā mehānisma nevainojamu funkcionēšanu ir jānosaka gan noteikumi, gan kritēriji šādu projektu atlasei un īstenošanai, kā arī pamatprincipi kvotu monetizācijai un ieņēmumu pārvaldībai.
- (3) Komisija 2009. gada 7. oktobrī pieņēma paziņojumu ar nosaukumu "Ieguldījumi zemu oglekļa emisiju tehnoloģiju attīstībā"⁽²⁾, kurā uzsvēr šajā lēmumā paredzētā finansējuma nozīmi, lai īstenotu Eiropas energotehnoloģiju stratēģisko plānu (SET plānu) attiecībā uz nepieciešamajiem demonstrējumu projektiem.

- (4) Finansējuma saņemšanai saskaņā ar šo lēmumu būtu jābūt atkarīgai no tā, vai Komisija apstiprina jebkādu valsts atbalsta komponentu vispārējā finansiālajā ieguldījumā no publiskiem avotiem atbilstīgi Līguma 107. un 108. pantam, lai nodrošinātu, ka finansējums nepārsniedz apjomu, kas nepieciešams projekta īstenošanai un ekspluatācijai, ņemot vērā iespējamo negatīvo ietekmi uz konkurenci. Tāpēc dalībvalstīm jāinformē Komisija par jebkādu finansējumu, kurā ietverts valsts atbalsts atbilstīgi Līguma 108. panta 3. punktam, lai būtu iespējama šajā lēmumā noteiktās atlases procedūras koordinēšana ar valsts atbalsta izvērtēšanu.

- (5) Saskaņā ar šo lēmumu nodrošinātais finansējums nav daļa no Eiropas Savienības vispārējā budžeta. Tāpēc to var apvienot ar finansējumu no citiem instrumentiem, tostarp Struktūrfondi un Kohēzijas fonda un Eiropas enerģētikas programmas ekonomikas atveseļošanai (EEPEA). To var apvienot arī ar aizdevumu finansējumu, kas paredzēts Savienības un Eiropas Investīciju bankas (EIB) izveidotajā Riska dalīšanas finanšu mehānismā (RDFM).

- (6) Lai nepieļautu, ka dalībvalstis savstarpēji konkurē par subsīdiju piešķiršanu, saskaņā ar šo lēmumu paredzētais finansējums būtu jānosaka 50 % apmērā no attiecīgajām izmaksām, ja vien finansējuma kopējais apjoms saskaņā ar šo lēmumu nepārsniedz robežvērtību 15 % apmērā no kopējām pieejamajām kvotām, kā norādīts Direktīvā 2003/87/EK, – šādā gadījumā finansējums būtu jāierobežo līdz 15 % no kopējām pieejamajām kvotām. Turklāt šādam finansējumam būtu jāpapildina būtisks operatora nodrošināts līdzfinansējums. Lai nedotu priekšrocības projektiem, kurus finansē EEPEA ietvaros, saskaņā ar šo lēmumu paredzētais finansējums jāsamazina par summu, kas atbilst no EEPEA saņemtajam finansējumam.

- (7) ES demonstrējumu programmas izveidošanu, tajā iekļaujot labākos iespējamās dažāda veida tehnoloģiju projektus ģeogrāfiski sabalansētās atrašanās vietās dalībvalstu teritorijā, to ekskluzīvajās ekonomiskajās zonās un

⁽¹⁾ OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.⁽²⁾ COM(2009) 519 galīgā redakcija.

kontinentālajos šelfos, nevar pienācīgi nodrošināt, ja projektu atlase notiek dalībvalstu līmenī. Tāpēc projektu atlase jāveic Savienības līmenī. Lai nodrošinātu saskaņotību ar dalībvalstu atlases un finansēšanas procedūrām, dalībvalstīm būtu jābūt atbildīgām par to, lai apkopotu finansējuma pieteikumus no sponsoriem, un par to, lai izvērtētu projektus, pamatojoties uz šajā lēmumā noteiktajiem atbilstības kritērijiem. Tā kā saskaņā ar šo lēmumu finansētos projektus vairumā gadījumu līdzfinansēs dalībvalstis, dalībvalstīm jābūt iespējai izlemt, kurus projektus tās vēlas atbalstīt un kurus pieteikumus tās vēlas iesniegt izskatīšanai Savienības atlases procesā. Šo pieteikumu iesniegšana nav paredzēta paziņojuma par valsts atbalstu aizstāšanai gadījumos, kad finansējumā ietilpst valsts atbalsta elements. Jāpalielina dalībvalstu iesaiste, paredzot vēl vienu dialogu ar dalībvalstīm, lai attiecīgā gadījumā pārliecinātos par kopējā ieguldītā publiskā finansējuma vērtību un struktūru, un pirms piešķiršanas lēmuma pieņemšanas iesniedzot izvēlēto projektu saraksta projektu Klimata pārmaiņu komitejā, tostarp attiecībā uz projektu kvalitāti.

- (8) Ņemot vērā EIB speciālās zināšanas saistībā ar projektu atlasīšanu un finansēšanu, Komisija ir vērsusies pie EIB, lai iesaistītu to šā lēmuma īstenošanā. EIB ir piekritusi, darbojoties pēc Komisijas lūguma, tās vārdā un uz tās rēķina veikt noteiktus uzdevumus saistībā ar projektu atlasīšanu, kvotu monetizāciju un ieņēmumu pārvaldību. Sadarbības konkrētie noteikumi un nosacījumi, tostarp atbildība EIB, nosakāma nolīgumā starp Komisiju un EIB, kuram būtu jāsaņem apstiprinājums no EIB lēmumu pieņemšanas struktūrām. Par minēto uzdevumu veikšanu EIB ir jāsaņem atbildība no ienākumiem, kas gūti, tai pārvaldot ieņēmumus.
- (9) Pieejamie ieņēmumi no 300 miljoniem kvotu būtu jāpiešķir, izmantojot divas priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtas, lai, no vienas puses, ļautu rūpīgi izstrādātiem projektiem saņemt finansējumu jau pirmajā kārtā un, no otras puses, nodrošinātu otrajā kārtā iespēju koriģēt jebkādas tehniskas vai ģeogrāfiskas nelīdzsvarotības. Ja kādā konkrētā projektu apakš kategorijā pirmajā kārtā nav pietiekamas konkurences, lēmumi par piešķiršanu šajā apakš kategorijā būtu jāatliek līdz otrajai kārtai, lai maksimāli lietderīgi izmantotu saskaņā ar šo lēmumu pieejamo finansējumu.
- (10) Finansējums atbilstīgi šim lēmumam būtu jārezervē projektiem, kuros izmantotas tādas tehnoloģijas, kas ir novatoriskas salīdzinājumā ar modernāko pieejamo katras tehnoloģijas galveno apakšvirzienu. Šīs tehnoloģijas vēl nedrīkst būt komerciāli pieejamas, tomēr tām būtu jābūt pietiekami attīstītām, lai tās varētu izmantot demonstrējumiem pirmskomerciālā mērogā. Jābūt pietiekami labām izredzēm, ka šo tehnoloģiju demonstrējumi norisināsies sekmīgi, tomēr ņemot vērā, ka tehnoloģiskie riski ir neizbēgami. Turklāt ierosinātajam demonstrējumu mērogam būtu jābūt tādām, lai nebūtu paredzamas nekādas būtiskas papildu problēmas no tā turpmākas

palielināšanas. Tehnoloģijām būtu jābūt arī augstam replikācijas potenciālam un tādējādi būtu jānodrošina ievērojamas izredzes rentablā veidā samazināt CO₂ emisijas gan Savienībā, gan pasaulē. Tādējādi finansējuma piešķiršanai būtu jāatbilst tikai tādiem projektiem, kuri ietilpst konkrētās projektu kategorijās un kuri atbilst šajā lēmumā noteiktiem konkrētiem noteikumiem.

- (11) Lai nodrošinātu tehnoloģiju dažādību, pirmajā priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumā kārtā būtu jāfinansē 8 CCS demonstrējumu projekti (ne mazāk kā viens un ne vairāk kā trīs projekti katrā projektu kategorijā, vismaz trīs saistībā ar uzglabāšanu ogļūdeņraža atradnēs un vismaz trīs saistībā ar uzglabāšanu sālsūdens nesējslānī) un viens projekts būtu jāfinansē katrā no RES projektu apakš kategorijām pirmajā priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumā kārtā. Ja ir pietiekami daudz resursu, vajadzētu būt iespējai finansēt vairāk projektu, saglabājot līdzsvaru starp CCS un RES demonstrējumu projektiem. Turklāt, lai nodrošinātu ģeogrāfisko līdzsvaru, vienā dalībvalstī būtu jāfinansē ne mazāk kā viens un ne vairāk kā trīs projekti. Šis kritērijs neierobežo tos projektus, kurus to būtības dēļ paredzēts īstenot vairāku dalībvalstu teritorijās.
- (12) Principā būtu jāatlasa projekti, ar kuriem visrentablākajā veidā var izpildīt prasības par projektu skaitu katrā kategorijā.
- (13) Lai nodrošinātu, ka atlasītie projekti tiek īstenoti, kā plānots, un ka finansējums tiek izmantots efektīvi, lēmumi par piešķiršanu būtu jāpieņem ar nosacījumu, ka noteiktā laika periodā pēc lēmumu par piešķiršanu pieņemšanas dalībvalstīs ir saņemtas visas attiecīgās valsts atļaujas saskaņā ar attiecīgajām prasībām atbilstīgi Savienības tiesību aktiem un sponsori ir pieņēmuši galīgos lēmumus par ieguldījumiem.
- (14) Dalībvalstīm būtu jāizmaksā ieņēmumi projektiem, pamatojoties uz juridiski saistošiem instrumentiem. Kā noteikts Direktīvā 2003/87/EK, izmaksai jānotiek katru gadu, pamatojoties uz CO₂ daudzumu, ko uzglabā CCS demonstrējumu projektu ietvarā, pamatojoties uz ziņojumiem, to monitoringu un pārbaudēm saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK, un pamatojoties uz enerģijas daudzumu, ko saražo RES projektos. Tomēr, ja dalībvalstis garantē, ka jebkāds finansējuma pārpalikums tiks atmaksāts, būtu jābūt iespējai izmaksāt daļu vai visu projekta finansējumu pirms ekspluatācijas uzsākšanas. Ņemot vērā to, ka demonstrējumu programmas

kontekstā īpaši svarīga ir zināšanu apmaiņa, finansējums jāizmaksā tikai tad, ja ir ievērotas zināšanu apmaiņas prasības.

- (15) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Klimata pārmaiņu komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Priekšmets

Šajā lēmumā noteikti šādi noteikumi un kritēriji:

- 1) Direktīvā 2003/87/EK minēto komerciālo demonstrējumu projektu, kuru mērķis ir CO₂ uztveršana un ģeoloģiska uzglabāšana videi drošā veidā, ("CCS demonstrējumu projekti") un inovatīvu atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju demonstrējumu projektu ("RES demonstrējumu projekti") atlase;
- 2) Direktīvā 2003/87/EK minēto kvotu monetizācija CCS un RES demonstrējumu projektu atbalstam un saistīto ieņēmumu pārvaldība;
- 3) ieņēmumu izmaksa un CCS un RES demonstrējumu projektu īstenošana.

Šis lēmums, tostarp tā noteikumi, kas saistīti ar kvotu monetizāciju, neierobežo citus īstenošanas aktus, kuri pieņemti saskaņā ar Direktīvu 2003/87/EK.

2. pants

Principi

1. Kvotu daudzums jauno iekārtu rezervei, kas minēts Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 8. punktā, ir 300 miljoni.
2. CCS un RES demonstrējumu projektus finansēšanai atbilstīgi šim lēmumam izraugās divās priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtās, kuras organizē Komisija un kuras paredzētas dalībvalstīm, attiecīgi pirmajā priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājuma kārtā aptverot 200 miljonus kvotu un otrajā priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtā aptverot 100 miljonus kvotu, kas netika izmantotas pirmajā priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtā.
3. Saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 8. punkta ceturtās daļas ceturto teikumu finansējums atbilstoši šim lēmumam ir 50 % no attiecīgajām izmaksām. Ja kopējais publiskā finansējuma pieprasījums ir mazāks par 50 % no attiecīgajām izmaksām, kopējo publiskā finansējuma pieprasījumu finansē saskaņā ar šo lēmumu.

Tomēr, ja šajā lēmumā paredzēto finansējumu apvieno ar finansējumu no Eiropas enerģētikas programmas ekonomikas atveseļošanai (EEPEA), šajā lēmumā paredzēto finansējumu samazina tādā apjomā, kādā finansējums saņemts no EEPEA.

3. pants

Attiecīgās izmaksas

1. Šā lēmuma 2. panta 3. punkta vajadzībām piemēro šā panta 2. līdz 5. punktā iekļautos noteikumus.

2. CCS demonstrējumu projektu attiecīgās izmaksas ir tās ieguldījumu izmaksas, ko rada CCS izmantošana projektā, atskaitot to ekspluatācijas ieguvumu un izmaksu labāko aplēšu neto pašreizējo vērtību, kuri, izmantojot CCS, rodas pirmo desmit CCS ekspluatācijas gadu laikā.

3. RES demonstrējumu projektu attiecīgās izmaksas ir tās papildu ieguldījumu izmaksas, kas rodas projekta realizācijas laikā, izmantojot inovatīvas atjaunojamās enerģijas tehnoloģijas, atskaitot to ekspluatācijas izmaksu un ieguvumu labāko aplēšu neto pašreizējo vērtību, kuri rodas pirmo piecu gadu laikā salīdzinājumā ar tradicionālu tādas pašas jaudas ražošanu enerģijas efektīvas ražošanas izteiksmē.

4. Ieguldījumu izmaksas, kas minētas 2. un 3. punktā, aptver ieguldījumus zemes platībā, rūpnīcā un aprīkojumā.

Ieguldījumu izmaksas var attiekties arī uz ieguldījumiem tehnoloģiju nodošanā un zinātnības izmantošanas licencēm (turpmāk "nemateriālie aktīvi"), ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) nemateriālos aktīvus var uzskatīt par amortizējamiem aktīviem;
- b) nemateriālie aktīvi ir iegādāti atbilstīgi tirgus noteikumiem par zemāko iespējamo cenu;
- c) nemateriālie aktīvi atrodas saņēmēja uzņēmumā vismaz turpmākos piecus gadus.

Ja nemateriālos aktīvus pārdod, pirms ir beidzies otrās daļas c) apakšpunktā minētais piecu gadu termiņš, ieguvumu no pārdošanas atskaita no attiecīgajām izmaksām.

5. Neto ekspluatācijas izmaksas un ieguvumus, kas minēti 2. un 3. punktā, pamato uz ekspluatācijas izmaksu labākajām aplēsēm projektam saistībā ar ražošanas izmaksām, un tajos ņem vērā jebkādas papildu ieguvumus no atbalsta shēmām, pat ja tās nav valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta izpratnē, apietās izmaksas un spēkā esošos nodokļu atvieglojumu pasākumus.

4. pants

EIB nozīme

Eiropas Investīciju banka (EIB) veic savus šajā lēmumā paredzētos uzdevumus pēc Komisijas pieprasījuma, Komisijas vārdā un uz tās rēķina. Komisija ir atbildīga attiecībā pret trešām personām.

Par minēto uzdevumu izpildi EIB saņem atlīdzību no ienākumiem, kas gūti, tai pārvaldot ieņēmumus.

Komisija un EIB slēdz nolīgumu, kurā iekļauj konkrētus noteikumus un nosacījumus, saskaņā ar kuriem EIB pilda savus uzdevumus.

5. pants

Atlases procedūra

1. Priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumus publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.
2. Dalībvalstis apkopo finansējuma iesniegumus projektiem, kurus paredzēts īstenot to teritorijā.

Tomēr, ja projektu paredzēts īstenot vairāku dalībvalstu teritorijā (turpmāk "pārrobežu projekts"), dalībvalsts, kas saņem finansējuma iesniegumu, par to informē pārējās attiecīgās dalībvalstis un sadarbojas ar pārējām dalībvalstīm nolūkā vienoties, ka projektu iesniedz konkrētā dalībvalsts, kura saņem finansējuma iesniegumu.

3. Dalībvalstis novērtē, vai projekts atbilst 6. pantā iekļautajiem atbilstības kritērijiem. Ja projekts tiem atbilst un ja dalībvalsts atbalsta projektu, tā iesniedz priekšlikumu EIB un informē par to Komisiju.

Iesniedzot priekšlikumus finansējuma saņemšanai, dalībvalsts katram projektam norāda šādu informāciju:

- a) 2. panta 3. punktā minētās attiecīgās izmaksas (euro);
- b) kopējais publiskā finansējuma pieprasījums (euro), ko aprēķina, no attiecīgajām izmaksām atņemot operatora ieguldījumu šo izmaksu segšanā;
- c) labākās aplēses par tūro pašreizējo vērtību papildu ieguvumiem no atbalsta shēmām, tās aprēķinot atbilstoši 3. panta 5. punktam;
- d) CCS demonstrējumu projektiem norāda kopējo CO₂ daudzumu, kuru paredzēts uzglabāt pirmajos desmit ekspluatācijas gados, vai – RES demonstrējumu projektiem norāda kopējo enerģijas daudzumu, ko paredzēts saražot pirmajos piecos ekspluatācijas gados.

Dalībvalstis arī informē Komisiju par jebkādu projekta finansējumu, kurā ietverts valsts atbalsts saskaņā ar Līguma 108. panta 3. punktu, lai būtu iespējama atlases procedūras koordinēšana ar valsts atbalsta izvērtējumu.

4. Pamatojoties uz saskaņā ar šā panta 3. punktu iesniegtajiem priekšlikumiem, EIB veic projekta finansiālās un tehniskās dzīvotspējas novērtējumu (pienācīgi rūpīgs finansiālais un tehniskais izvērtējums) atbilstīgi 7. pantam.

Ja novērtējuma rezultāts ir pozitīvs, EIB atbilstīgi 8. pantam sniedz Komisijai ieteikumus par piešķiršanas lēmumu pieņemšanu.

5. Pamatojoties uz 4. punktā minētajiem ieteikumiem, pēc vēlreizēja dialoga ar dalībvalstīm, kurā attiecīgā gadījumā tiek apstiprināta kopējā publiskā finansējuma ieguldījuma vērtība un struktūra, kā arī pēc Klimata pārmaiņu komitejas atzinuma saņemšanas saskaņā ar Padomes Lēmuma 1999/468/EK⁽¹⁾ 3. pantu Komisija pieņem lēmumus par piešķiršanu, kas adresēti attiecīgajām dalībvalstīm, norādot attiecīgajiem projektiem piešķirto finansējumu euro.

6. pants

Atbilstības kritēriji

1. Projektam var piešķirt finansējumu, ja ir izpildīti šādi kritēriji:

- a) projektam jāietilpst vienā no I pielikuma A daļā izklāstītajām kategorijām;
- b) projektam jāatbilst I pielikuma B daļā izklāstītajām prasībām;
- c) I pielikuma A.II daļā uzskaitītajiem projektiem pēc to būtības jābūt inovatīviem; tādām tehnoloģijām, kas jau pastāv un kas jau ir pārbaudītas, finansējumu nepiešķir.

2. Ja dalībvalsts nevar saskaņā ar 5. panta 3. punktu iesniegt EIB priekšlikumus projektiem, kas pieder pie kādas no I pielikuma A.II daļā norādītajām apakškategorijām un ievēro attiecīgās robežvērtības, šī dalībvalsts var iesniegt priekšlikumus projektiem jebkurai no attiecīgajām apakškategorijām zem attiecīgajām robežvērtībām, kas tad uzskatāmi par atbilstīgiem finansējuma piešķiršanai, atkāpjoties no 1. punkta.

7. pants

Finansiālā un tehniskā pamatotība

EIB veic iepriekšēju visu ierosināto projektu pamatotības novērtējumu saskaņā ar specifikācijām, kas noteiktas 5. panta 1. punktā minētajos priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumos, un aplūko vismaz turpmākos aspektus:

- 1) tehnisko piemērošanas jomu;
- 2) izmaksas;
- 3) finansējumu;
- 4) īstenošanu;
- 5) ekspluatāciju;
- 6) ietekmi uz vidi;
- 7) iepirkuma procedūras.

8. pants

Projektu atlase

1. Finansē astoņus projektus, kas atbilst I pielikuma A.I daļai, un vienu projektu katrā apakškategorijā, kas iekļauta I pielikuma A.II daļā.

Tomēr, ja resursi to ļauj, var finansēt arī papildu projektus, gādājot par to, lai tiktu saglabāts līdzsvars starp CCS un RES demonstrējumu projektiem.

Ja konkrētajā apakškategorijā iesniegti ne vairāk kā divi priekšlikumi, Komisija izvērtē priekšlikumu ierobežotā skaita iespējamo ietekmi uz konkurenci attiecībā uz atlases veikšanu saskaņā ar šā lēmuma noteikumiem un attiecīgā gadījumā var nolemt atlikt lēmumus par līgumu piešķiršanu šajā attiecīgajā apakšnozarē uz otro priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtu.

2. Projektus sakārto augošā secībā atbilstoši izmaksām par izpildes vienību. CCS demonstrējumu projektus sakārto kā vienai grupai piederošus. RES demonstrējumu projektus kārtu katrā no I pielikuma A.II daļā norādītajām apakškategorijām.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

Pirmās daļas piemērošanas nolūkā izmaksas par izpildes vienību aprēķina, 5. panta 3. punkta b) un c) apakšpunktā norādītās summas dalot ar kopējo CO₂ daudzumu, ko plānots uzglabāt pirmajos desmit ekspluatācijas gados attiecībā uz CCS demonstrējumu projektiem, vai kopējo tās enerģijas daudzumu, ko plānots saražot pirmajos piecos ekspluatācijas gados, attiecībā uz RES demonstrējumu projektiem.

Ja attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar 5. panta 5. punktu apstiprina, ka ir nodrošināts pietiekams publiskais finansējums attiecībā uz CCS demonstrējumu projektiem, atlasa projektus, kas ir saraksta augšgalā attiecīgajā sakārtotajā secībā, ar nosacījumu, ka tiek ievēroti visi sekojošie kritēriji:

- a) katrā projektu kategorijā atlasa ne mazāk kā vienu un ne vairāk kā trīs projektus;
- b) atlasa vismaz trīs projektus, kuros paredzēta uzglabāšana ogļūdeņraža atradnēs;
- c) atlasa vismaz trīs projektus, kuros paredzēta uzglabāšana sālsūdens nesējslānī.

Ja netiek ievēroti minētie kritēriji, attiecīgo projektu atlasē neizvēlas un izskata nākamo augstāko projektu sarakstā atļasei. Minēto procedūru atkārtoti, līdz ir atlasīti astoņi projekti.

Ja attiecīgā dalībvalsts saskaņā ar 5. panta 5. punktu apstiprina, ka ir nodrošināts pietiekams publiskais finansējums attiecībā uz RES demonstrējumu projektiem, atlasa projektus, kas ir katras apakškategorijas saraksta augšgalā. Ja nevienā priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtā vienā vai vairākās projektu apakškategorijās nav saņemti atbilstīgi, finansiāli un tehniski pamatoti projekti, finansē attiecīgu skaitu papildu projektus citās tās pašas projektu kategorijas apakškategorijās. Sīkākus noteikumus norāda priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumā saskaņā ar 5. panta 1. punktu.

Atlasītie CCS demonstrējumu projekti kopā veido "CCS grupu", un atlasītie RES demonstrējumu projekti kopā veido "RES grupu".

3. Atkāpjoties no 1. punkta, gadījumā, ja saskaņā ar šo lēmumu pieprasītā finansējuma kopsomma pārsniedz pieejamos līdzekļus, izraudzīto projektu skaitu samazina tā, lai pieprasītais finansējums proporcionāli samazinātos visās 2. punkta trešajā un piektajā daļā minētajās grupās.

Katrā no šīm grupām vispirms tiek noraidīti tie projekti, kuros ir augstākās izmaksas par izpildes vienību, pēc tam noraida tos, kuriem ir augstākās izmaksas par izpildes vienību citā kategorijā. Minēto procedūru atkārtoti, līdz pieprasītais finansējums atbilst pieejamajiem līdzekļiem.

4. Ja pietiek priekšlikumu, kas iesniegti EIB saskaņā ar 5. panta 3. punktu un ko EIB ieteikusi Komisijai finansējuma piešķiršanai saskaņā ar 5. panta 4. punktu, vienā dalībvalstī finansē ne mazāk kā vienu un ne vairāk kā trīs projektus.

Tomēr pirmā daļa neattiecas uz pārrobežu projektiem.

9. pants

Lēmumi par piešķiršanu

Lēmumus par piešķiršanu pieņem ar nosacījumu, ka 24 mēnešu laikā no lēmumu par piešķiršanu pieņemšanas izsniedz visas attiecīgās valsts atļaujas saskaņā ar attiecīgajām prasībām, kas noteiktas Savienības tiesību aktos, Komisija apstiprina visus saistībā ar šo projektu piešķirtos valsts atbalstus un sponsori pieņem galīgos lēmumus par ieguldījumiem.

Attiecībā uz CCS demonstrējumu projektiem, kas paredz uzglabāšanu sālsūdens nesējslānī, lēmumus par piešķiršanu pieņem ar nosacījumu, ka 36 mēnešu laikā no lēmumu par piešķiršanu pieņemšanas izsniedz visas attiecīgās valsts atļaujas saskaņā ar attiecīgajām prasībām, kas noteiktas Savienības tiesību aktos, Komisija apstiprina visus saistībā ar šo projektu piešķirtos valsts atbalstus un sponsori pieņem galīgos lēmumus par ieguldījumiem.

Ja pirmajā un otrajā daļā minētie nosacījumi nav izpildīti, lēmumi par piešķiršanu zaudē savu juridisko spēku.

10. pants

Kvotu monetizācija un ieņēmumu pārvaldība

1. Kvotu monetizācijas un ieņēmumu pārvaldības nolūkā Komisija rīkojas dalībvalstu vārdā.

2. Dalībvalstis un Komisija nodrošina, ka 300 miljonus kvotu, kas minētas 2. panta 1. punktā, nodod EIB, ieņēmumu monetizācijai un pārvaldībai.

3. Pirms Komisija pieņem lēmumus par piešķiršanu attiecībā uz katru no 5. panta 1. punktā minētajām priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtām, EIB pārdod pirmās priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtas kvotas.

EIB šos ieņēmumus pārvalda un pārved dalībvalstīm izmaksai, kā tas paredzēts 11. pantā.

11. pants

Ieņēmumu izmaksa un neizmaksāto ieņēmumu izmantojums

1. Dalībvalstis izmaksā ieņēmumus projektu sponsoriem, pamatojoties uz tiesiski saistošiem instrumentiem, kas ietver vismaz šādus elementus:

- a) projekts un tam piešķirtais finansējums, kas izteikts euro;
- b) ekspluatācijas sākuma datums;
- c) prasības attiecībā uz zināšanu apmaiņu atbilstīgi 12. pantam;
- d) prasības attiecībā uz ieņēmumu izmaksu atbilstīgi šā panta 2. līdz 6. punktam;
- e) prasības attiecībā uz ziņošanu atbilstīgi 13. pantam;

f) ziņas par lēmuma piemērošanas nosacījumiem, kas minēti 9. pantā.

Kas attiecas uz pirmo 5. panta 1. punktā minēto priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtu, šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētais ekspluatācijas sākuma datums ir ne vēlāk par 2015. gada 31. decembri, izņemot gadījumus, ja attiecīgo lēmumu par piešķiršanu pieņem pēc 2011. gada 31. decembra, – šādā gadījumā ekspluatācijas sākuma datums ir ne vēlāk par četriem gadiem no lēmuma par piešķiršanu pieņemšanas datuma.

2. Izmaksa notiek ik gadu. CCS demonstrējumu projektu gadījumā izmaksātā summa atbilst attiecīgā gada gaitā uzglabātā CO₂ apjomam, ievērojot Direktīvas 2003/87/EK 14. un 15. pantā noteiktās prasības attiecībā uz monitoringu, ziņošanu un pārbaudi, kas reizināts ar finansējuma likmi, bet RES demonstrējumu projektiem – saražotās enerģijas daudzumam, kas reizināts ar finansējuma likmi.

Finansējuma likmi aprēķina šādi: CCS demonstrējumu projektiem – piešķirtā finansējuma summu dalot ar 75 % no kopējā plānotā pirmajos desmit ekspluatācijas gados uzglabātā CO₂ daudzuma, bet RES demonstrējumu projektiem – piešķirtā finansējuma summu dalot ar 75 % no kopējā plānotā pirmajos piecos ekspluatācijas gados saražotās enerģijas apjoma.

3. Izmaksa par attiecīgo gadu notiek tikai tad, ja šajā gadā ir ievērotas prasības attiecībā uz zināšanu apmaiņu.

4. Izmaksa notiek ierobežotu laiku, proti, CCS demonstrējumu projektiem – desmit gadus no 1. punkta b) apakšpunktā minētā datuma, bet RES demonstrējumu projektu gadījumā – piecus gadus no šā minētā datuma. Izmaksāto līdzekļu kopsumma nepārsniedz 1. punkta a) apakšpunktā minēto piešķirto finansējumu.

5. Ja attiecīgā dalībvalsts garantē atmaksāt EIB finansējumu, kas pārsniedz saskaņā ar 2., 3. un 4. punktu noteikto finansējumu, daļu no šim projektam piešķirtā finansējuma vai visu finansējuma summu var izmaksāt pirms minētā projekta nodošanas ekspluatācijā saskaņā ar piešķiršanas lēmumā minētajām specifikācijām.

6. Neierobežojot 4. panta otrās daļas piemērošanu, projektiem neizmaksātos ieņēmumus un ieņēmumu pārvaldības rezultātā iegūto peļņu izmanto, lai līdzfinansētu turpmākos demonstrējumu projektus saskaņā ar šo lēmumu līdz 2015. gada 31. decembrim.

Dalībvalstis nodod atpakaļ ieņēmumus, kas nav izmaksāti EIB.

Pēc 2015. gada 31. decembra pāri palikušie līdzekļi pienākas dalībvalstīm. Pēc tam, kad izmaksa ir pabeigta, šos līdzekļus nodod dalībvalstīm saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 10.a panta 7. punktā minētajiem principiem.

12. pants

Zināšanu apmaiņa

Dalībvalstis gādā par to, lai visi projektu operatori, konsorciju locekļi, piegādātāji un apakšuzņēmēji, kas sakarā ar tiem piešķirto publisko finansējumu ir guvuši nozīmīgu labumu no to produkta vai pakalpojuma izstrādes, dalās informācijā par II pielikumā izklāstītajiem aspektiem ar citu projektu operatoriem, publiskām iestādēm, pētniecības institūtiem, nevalstiskām organizācijām un sabiedrību saskaņā ar papildu specifikācijām, kas izklāstītas 5. panta 1. punktā minētajos priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumos.

Informācijas apmaiņa notiek ik gadus un attiecas uz visu konkrētā gada laikā ģenerēto un apstrādāto informāciju.

13. pants

Dalībvalstu ziņojumi

Katrā no 11. panta 4. punktā minētajiem laikposmiem dalībvalstis ne vēlāk kā līdz katra gada 31. decembrim iesniedz Komisijai ziņojumus par projektu īstenošanu.

Šajos ziņojumos par katru projektu iekļauj vismaz šādas ziņas:

- 1) uzglabātā CO₂ daudzums vai videi nekaitīgā veidā saražotā enerģija;
- 2) izmaksātās summas;
- 3) jebkādas būtiskas problēmas ar projektu īstenošanu.

14. pants

Komisijas ziņojums

Pabeidzot pirmo priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtu, Komisija iesniedz Klimata pārmaiņu komitejai ziņojumu par šīs priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtas izpildi, norādot, vai ir nepieciešami šā lēmuma grozījumi ģeogrāfiskā un tehniskā līdzsvara nodrošināšanai otrajā priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtā.

15. pants

Adresāti

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2010. gada 3. novembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas locekle
Connie HEDEGAARD

I PIELIKUMS

ATBILSTĪBAS KRITĒRIJI

A. PROJEKTU KATEGORIJAS

I. CCS demonstrējumu projektu kategorijas (ar minimālajām jaudas robežvērtībām ⁽¹⁾)

- elektroenerģijas ražošana: 250 MW pirmssadedzināšanas tehnoloģija,
- elektroenerģijas ražošana: 250 MW pēcsadedzināšanas tehnoloģija,
- elektroenerģijas ražošana: 250 MW *Oxyfuel* tehnoloģija,
- industriāli lietojumi izmantošanai a) CCS pārstrādes uzņēmumos, uzglabājot 500 kilotonnas (kt) CO₂ gadā no viena vai vairākiem avotiem šajā pārstrādes uzņēmumā; b) CCS lietojumi cementa krāsnīs, uzglabājot 500 kt CO₂ gadā; c) CCS lietojumi primārās ražošanas veidos dzelzs un tērauda ražošanā, uzglabājot 500 tūkstošus tonnu CO₂ gadā; vai d) CCS lietojumi primārās ražošanas veidos alumīnija ražošanā, uzglabājot 500 kt CO₂ gadā.

II. Inovatīvu RES demonstrējumu projektu kategorijas (ar minimālajām jaudas robežvērtībām)

- Bioenerģijas projektu apakškategorijas:
 - lignocelulozes pārvēršana cietos, šķidros vai pusšķidros bioenerģijas nesējos (starpproduktos), izmantojot pirolīzi, ar jaudu 40 kt galaprodukta gadā,
 - lignocelulozes pārvēršana cietos, šķidros vai pusšķidros bioenerģijas nesējos (starpproduktos), izmantojot termisku apstrādi, ar jaudu 40 kt galaprodukta gadā,
 - lignocelulozes pārvēršana sintētiskā dabasgāzē vai sintētiskajā gāzē un/vai elektroenerģijā, izmantojot gazifikāciju, ar jaudu 40 miljoni standarta kubikmetru (Nm³) galaprodukta gadā vai 100 GWh elektroenerģijas gadā,
 - lignocelulozes pārvēršana biodegvielās vai bioloģiskos šķidros kurināmajos un/vai elektroenerģijā, tai skaitā izmantojot tiešo termisko gazifikāciju, ar jaudu 15 miljoni litru galaprodukta gadā vai 100 GWh elektroenerģijas gadā. Sintētiskās dabasgāzes ražošana šajā apakš kategorijā ir izslēgta,
 - lignocelulozes izejvielu, piemēram, melnā atsārma un/vai pirolīzes vai termiskas apstrādes produktu, pārvēršana biodegvielā, izmantojot plūsmas gazifikāciju, ar jaudu 40 miljoni litru galaprodukta gadā,
 - lignocelulozes pārvēršana elektroenerģijā ar lietderības koeficientu 48 %, pamatojoties uz zemāko siltumspēju (pie 50 % mitruma satura), ar elektrisko jaudu 40 MWe vai vairāk,
 - lignocelulozes pārvēršana etanolā un augstākajos spirtos, izmantojot ķīmiskus un bioloģiskus procesus, ar jaudu 40 miljoni litru galaprodukta gadā,
 - lignocelulozes un/vai sadzīves atkritumu pārvēršana biogāzē, biodegvielās vai bioloģiskos šķidros kurināmajos, izmantojot ķīmiskus un bioloģiskus procesus, ar jaudu 6 miljoni Nm³ metāna gadā vai 10 miljoni litru galaprodukta gadā,
 - aļģu un/vai mikroorganismu pārvēršana biodegvielās vai bioloģiskajos šķidrajos kurināmajos, izmantojot ķīmiskus un/vai bioloģiskus procesus, ar jaudu 40 miljoni litru galaprodukta gadā.

Piezīme. Attiecībā uz biodegvielu un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/28/EK ⁽²⁾ nozīmē ir jāievēro ilgtspējības kritēriji, kā to paredz minētā direktīva par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu.

- Koncentrētas saules enerģijas projektu apakškategorijas:
 - cilindriski paraboliskā sistēma vai Fresneļa lēcu sistēma, kurā izmanto kausētus sāļus vai citus videi nekaitīgus siltumnesējus šķidrums, ar 30 MW nominālo jaudu,
 - cilindriski paraboliskā sistēma vai Fresneļa lēcu sistēma, kuras pamatā ir tvaika tieša ražošana, ar 30 MW nominālo jaudu. Tieši saražotā tvaika temperatūrai ir jābūt augstākai par 500 °C,

⁽¹⁾ CCS jaudas robežvērtības izsaka kā bruto saražoto elektroenerģiju pirms uztveršanas.

⁽²⁾ OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.

- torņu sistēma, kurā izmanto pārkarsēta tvaika ciklu (vai nu sistēma ar vairākiem torņiem, vai arī lineāru kolektoru un torņa kombinācija), ar 50 MW nominālo jaudu,
 - torņu sistēma, kurā izmanto saspiestu gaisu ar temperatūru, kas pārsniedz 750 °C, un ar saules enerģiju darbināmu hibrīdo gāzturbīnu, ar 30 MW nominālo jaudu,
 - lielas Stirlinga parabolisko spoguļu (*Stirling dish*) elektrostacijas ar lietderības koeficientu saules enerģijas pārvēršanai elektroenerģijā virs 20 % un nominālo jaudu vismaz 25 MW.
- Piezīme.* Demonstrējumu iekārtās var iekļaut sausās dzesēšanas, hibridizācijas sistēmas un (progresīvus) siltuma uzglabāšanas risinājumus.
- Fotogalvaniskās enerģijas projektu apakš kategorijas:
 - lielas fotogalvaniskās spēkstacijas, kurās izmanto koncentratorus, ar 20 MW nominālo jaudu,
 - lielas fotogalvaniskās spēkstacijas, kurās izmanto plaša spektra silīcija plānslāņa fotoelementus (*multi-junction Si-thin-film*), ar 40 MW nominālo jaudu,
 - lielas fotogalvaniskās spēkstacijas, kurās izmanto vara indija gallija selenīda (CIGS) elementus, ar 40 MW nominālo jaudu.
 - Ģeotermālās enerģijas projektu apakš kategorijas:
 - uzlabotas ģeotermālās sistēmas stiepes sprieguma laukos ar 5 MWe nominālo jaudu,
 - uzlabotas ģeotermālās sistēmas spiedes sprieguma laukos ar 5 MWe nominālo jaudu,
 - uzlabotas ģeotermālās sistēmas apgabalos ar dziļiem, blīviem nogulumiežiem un granīta klintīm, un citiem kristāliskiem veidojumiem ar 5 MWe nominālo jaudu,
 - uzlabotas ģeotermālās sistēmas dziļos kaļķakmens nogulumos ar 5 MWe nominālo jaudu.
- Piezīme.* Šajā projektu kategorijā ir vienlīdz pieļaujami koģenerācijas (CHP) lietojumi ar tādām pašām elektroenerģijas ražošanas robežvērtībām.
- Vēja enerģijas projektu apakš kategorijas:
 - jūras vēja ģeneratori (vismaz ar 6 MW turbīnām) un nominālo jaudu 40 MW,
 - jūras vēja ģeneratori (vismaz ar 8 MW turbīnām) un nominālo jaudu 40 MW,
 - jūras vēja ģeneratori (vismaz ar 10 MW turbīnām) un nominālo jaudu 40 MW,
 - peldošas jūras vēja ģeneratoru sistēmas ar nominālo jaudu 25 MW,
 - vēja turbīnas, kas izvietotas sauszemē un kas optimizētas topogrāfiski kompleksām teritorijām (piemēram, mežu apgabaliem, kalnainiem apvidiem), ar 25 MW nominālo jaudu,
 - vēja turbīnas, kas izvietotas sauszemē un kas optimizētas aukstam klimatam (saderīgas ar temperatūru, kas zemāka par – 30 °C, un ārkārtēja apledošanas apstākļiem), ar 25 MW nominālo jaudu.
 - Okeāna enerģijas projektu apakš kategorijas:
 - viļņu enerģijas iekārtas ar 5 MW nominālo jaudu,
 - jūras/plūdmaiņu straumju enerģijas iekārtas ar 5 MW nominālo jaudu,
 - okeāna termālās enerģijas konversija (OTEC) ar 10 MW nominālo jaudu.
 - Hidroenerģijas projektu apakš kategorijas:
 - enerģijas ražošana, izmantojot augstas temperatūras supervadošus ģeneratorus: 20 MW.
 - Atjaunojamo enerģijas avotu decentralizēta pārvaldība (viedie tīkli) – projektu apakš kategorijas:
 - atjaunojamo enerģijas avotu pārvaldība un optimizēšana maziem un vidējiem izkludētiem ražotājiem lauku vidē, kuri galvenokārt ražo saules enerģiju: 20 MW zemsprieguma (ZS) tīklā un 50 MW vidēja sprieguma (VS) tīklā,

- atjaunojamu enerģijas avotu pārvaldība un optimizēšana maziem un vidējiem sadalītiem ražotājiem lauku vidē, kuri galvenokārt ražo vēja enerģiju: 20 MW ZS tīklā un 50 MW VS tīklā,
- atjaunojamu enerģijas avotu pārvaldība un optimizēšana maziem un vidējiem sadalītiem ražotājiem pilsētvidē: 20 MW ZS tīklā un 50 MW VS tīklā.

Piezīme. Aktīvās jaudas izmantošana (elektriskie radiatori/siltumsūkņi u. c.) nav izslēgta.

B. PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ PROJEKTIEM

I. Kopējas prasības

- ir jāievēro A daļā izklāstītās jaudas robežvērtības,
- attiecībā uz pirmo priekšlikumu iesniegšanas uzaicinājumu kārtu projektiem ir jādemonstrē, ka projekta ekspluatācijas uzsākšanai līdz 2015. gada 31. decembrim ir pamatotas izredzes, ņemot vērā attiecīgā lēmuma par piešķiršanu pieņemšanu līdz 2011. gada 31. decembrim,
- dalībvalstīs projektam ir jābūt sagādātām visām attiecīgajām atļaujām, un tām jāatbilst visām attiecīgajām Savienības tiesību aktos paredzētajām prasībām, vai arī ir jābūt uzsāktām un jau pietiekamā mērā sekmīgi ievirzītām visām attiecīgajām atļauju izsniegšanas procedūrām, lai garantētu, ka komerciālā ekspluatācija varētu sākties līdz 2015. gada 31. decembrim attiecībā uz pirmo kārtu, ņemot vērā attiecīgā lēmuma par piešķiršanu pieņemšanu līdz 2011. gada 31. decembrim,
- projekta operators uzņemas saistības attiecībā uz zināšanu apmaiņu atbilstīgi 12. pantā noteiktajām prasībām,
- projekti jāizvieto dalībvalstu teritorijās, šo valstu ekskluzīvajās ekonomikas zonās un kontinentālajos šelfos.

II. CCS demonstrējumu projekti

- visos projektos jāīsteno visi darbību posmi (uztveršana, transportēšana, uzglabāšana),
 - visos demonstrējumu projektos jāīsteno siltuma integrācija procesa uztveršanas komponentam,
 - uztveršanas efektivitātei jābūt vismaz 85 % CO₂ no izplūdes gāzēm, uz ko šo uztveršanu attiecina,
 - katrā projektā jāparedz neatkarīgs pētniecības bloks uzglabāšanas objektu drošībai un monitoringa tehnoloģiju pilnveidošanai, jo īpaši sālsūdens migrācijas jomā saistībā ar tās iespējamajiem ceļiem un ietekmi.
-

II PIELIKUMS

PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ ZINĀŠANU APMAIŅU

A. Tehniskais plāns un efektivitāte

- drošums,
- uztvertais CO₂,
- efektivitāte dažādos līmeņos, tostarp atšķirības starp plānotajiem un reālajiem rezultātiem,
- kurināmā pieprasījuma pieaugums; elektroenerģijas, siltumenerģijas vai dzesēšanas pieprasījums,
- svarīgākais ieguldījums un iegūtie rezultāti, un koncepcija,
- turpmākie identificētie pētniecības un izstrādes jomas temati.

B. Izmaksu līmenis

- kapitāla un ekspluatācijas izmaksas,
- kopējās izmaksas un izmaksas par izpildes vienību (uzglabātā CO₂ tonnu, videi nekaitīgā veidā saražoto MWh).

C. Projekta vadība

- tiesību akti/atļaujas,
- sakari ar iesaistītajām personām, tostarp sadarbība ar valstu valdībām,
- plānošana,
- projekta organizācija.

D. Ietekme uz vidi

- efektivitāte: CO₂ emisiju samazinājums uz vienu elektroenerģijas vienību,
- cita ietekme uz vidi normālos darbības apstākļos.

E. Veselības aizsardzība un drošība

- incidenti un gandrīz notikušie negadījumi (darbības traucējumi),
- pārraudzības un atrisināšanas sistēmas drošības izsekošanai,
- veselības aizsardzības jautājumi normālos darbības apstākļos.

F. CCS uzglabāšanas objekta rādītāji

- modeļi un simulācija (CO₂ strūkļa – spiediena fronte),
 - vēsturisko datu salīdzinājums un korekcijas (veicamais novērtējums: atbilst normai pieļaujamās novirzes robežās vai būtiskas novirzes, kas jākorģē),
 - CO₂ ievadīšanas dēļ izspiestā sālsūdens uzvešanās.
-